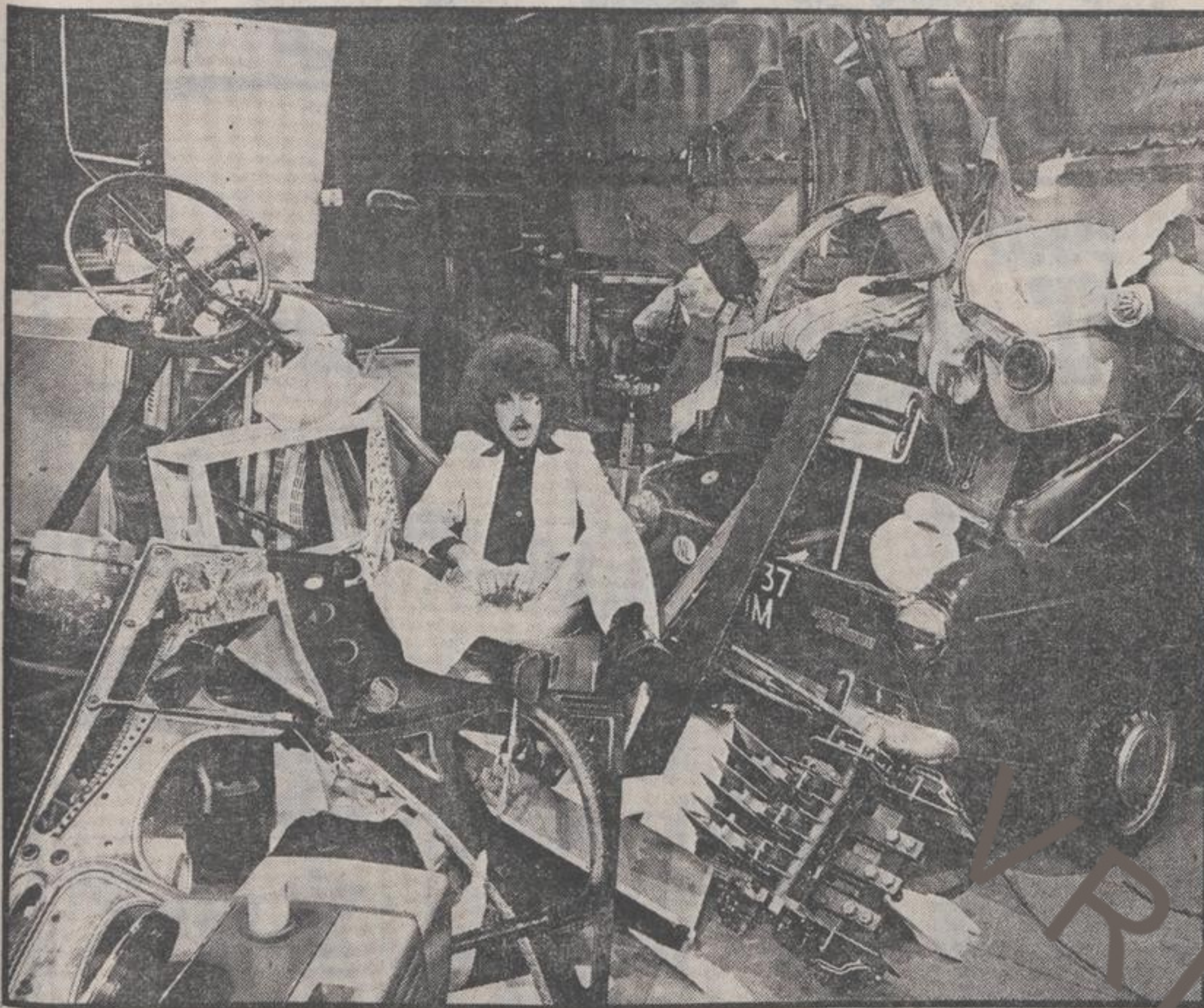

KJK KJK KJK KJK KJK KJK KJK KJK KJK KJK

Robert zet de beuk erin

„Rob, tot ziens!” roept de opnameleider. Dan wordt de machine in werking gezet en Robert Long wordt omgeven door een metershoge massa schuimend zeepsop. Technisch personeel waadt door het schuim en de boomlange zanger verdwijnt langzaam in de witte deken. Nog eenmaal zwaait hij met zijn armen door de vlokken en dan duikt zijn krulletjeshoofd onder. De opnamen zijn geslaagd.

Het tafereel speelde zich vele maanden geleden af: opnamen voor een tv-programma rond de meer dan succesvolle langspeelplaat van Robert Long. De show duurt een half uur en wordt maandagavond door de VARA uitgezonden. De opnameband heeft bijna een half jaar in de kast gelegen, omdat de sociale omroep kampte met een grote voorraad van reeds eerder

aangekochte programma's die óók allemaal een keer moesten worden uitgezonden.

De plaat zelf is vele weken lang de best verkochte elpee van ons land geweest en koerst nu naar een omzet van 100.000 exemplaren, hetgeen een uniek aantal wordt genoemd. „Niet te geloven hoor”, grijnst de zanger. „En ook een beetje eng eigenlijk”.

De voorgeschiedenis: Robert Long, voormalig popzanger, kapt definitief met het oppervlakkige hitwezen en gaat, ondanks bedenkingen van zijn platenmaatschappij, zelf liedjes schrijven. De teksten blijken fel, gevoelig en soms schrijnend; de muziekjes zijn perfect. Alle kenners menen dat de plaat slechts een klein publiek zal aanspreken. Maar Hilversum - de VARA voorop - is er kapot van en brengt het werk uitvoerig onder de aandacht van de luisteraars. Het helpt.

Egbert van Hees, tv-regisseur stelt voor om er een programma van te maken. De liedjes krijgen een passend decor. Eén van de lied-

jes, „Toe maar jongens”, behandelt op baldadige wijze de vervuiling waaraan deze wereld ten onder dreigt te gaan. Egbert pleegt een bestelling bij de rekvisitendienst van de NOS: wil svp zoveel troep, puin en afval verzamelen en inkoop, dat een complete tv-studio daarmee volgesmeten kan worden.

Een dinsdagmiddag in NOS-studio vier. Robert Long, gehuld in een smetteloos wit zomerkostuum van de Society Shop, staat op een nagebouwd grinddakje tegen een achterwand van fabriekspijpen. Om hem heen de opbrengst van de verzamelwoede: een groene Fiat 850 met erg veel deuken, fietsonderdelen, een verformfaaide scooter, jerycans, losse wielen, een kale ijskast, verroeste tv-antennes en een gekantelde DAF 33. De man met het kleine kastje dat mistmachine heet, spuit mufte rookwolken in de scène.

Na één couplet wordt er een

Toe maar jongens, de beuk erin ja vooruit maar lui, zet 'm op gif en rotzool in de zee de oceaan één grote plee de vis die gaat maar zo niet dood de zee is zo ontzettend groot dit gaat 't snelst en tijd is geld iets anders wordt te duur wij zijn de baas in de natuur.

Toe maar jongens, de beuk erin ja vooruit maar lui, zet 'm op de laatste bomen gaan eran als deel van een bestemmingsplan een stankgolf hier, een roetwolk daar de industrie moet voort, nietwaar gezondheid, welzijn, enzovoort dat is allang verstoord straks stikt iedereen de moord.

Toe maar jongens, de beuk erin ja vooruit maar lui, zet 'm op maak je medemens maar af een megatonnen massagraf in Ulster of in Mozambique gereformeerd of katholiek koeieneren, martel maar knuppel ze maar neer liefst in naam der Lieve Heer.

Toe maar jongens, de beuk erin ja vooruit maar lui, zet 'm op blijf maar trouw aan elk gezag dat niets presteert, maar alles mag en heb maar niet teveel kritiek op heel die ouwe lullenkliek op oorlogszucht en machtsmisbruik kwaadaardig en gemeen en met schijt aan iedereen.

Toe maar jongens, de beuk erin ja vooruit maar lui, zet 'm op blameer de communisten maar of geef de schuld maar aan elkaar of doe de boel maar af met God ook als de hele troep verrot en steek je kop maar in het zand is het beste want net loopt al aardig uit de hand.

tweede container leeggestort. De studiovloer wordt steeds voller. De nieuwe oogst: brokstukken van een zwarte piano, een stuk kolenkachel, kapotte keukenkrukjes en -trajjes, een verroeste kruiwagen met een gehandicappt wiel en gebroken schemerlampen. Vanaf een verhoging, enkele meters boven de scène, smijt enig NOS-personeel plastic zakken vol huisvuil naar beneden. Afgetrapte schoenen en vervelozes tafeltoten vallen mée.

Na het volgende couplet komt er nog meer: keukenkastjes, dressoirs, een gescheurde crapeaud, een wegschaaf en oude knalpot, een traploper en brokken schuimplastic. De man met de mistmachine blijft actief. Van de verhoging worden nu afgedankte grammofoonplaten uit het NOS-geuidenarchief (opname DL 8547: warmde baaien van een Dakota) naar beneden gelanceerd. Robert Long klimt op een berg afval.

En dan mogen de heren van de firma in brandblusmaterialen hun gang gaan. Het schuim kolkt door een trillende slurf van tentdoek en

overspoelt het puin. Een dikke laag zeepsop bedekt alles. Robert Long gaat kopje-onder.

Na afloop wijst een man van de huishoudelijke dienst verongelikt op de afspraak, dat het schuim slechts een klein, door schotten afgeschermd deel van de studiovloer zou bedekken. Het ligt nu overal.

Terwijl de puinruimers hun werk beginnen, gaat Robert Long zich wassen en verkleeden. Een half uur later vertelt hij, dat er voorlopig geen nieuwe plaat komt. „Als ik nu onder druk nieuw werk moet gaan maken voor een tweede elpee, gaat de kwaliteit achteruit. Ik neem er liever flink de tijd voor. Ik ben nu mijns ondanks, op de hitparade terechtgekomen, maar ik ben beslist niet van plan om wéér een hitzanger te worden.”

Zijn kostuum is reddeloos verloren. „Er zat kennelijk veel pap in en dat is nu weggespoeld. Het is niet erg veel. Als je 't op de grond laat vallen doet 't zo.” Hij produceert het geluid van een moedeloze, natte plof.

door HENK VAN GELDER

Foto's FRANS NIEUWENBURG

